

Адреса за телеграме
„СГ. АЖА“ - БЕОГРАД

Приплати за Србију
на пошти:
на годину Дни 12.
шест месеци 6.
три месеца 3.
један месец 1.

Приплата га иностранима
на пошти:
на годину дни 20.
шест месеци 15.
три месеца 7.5.

Наше бојиште

Са аустро-црногорског фронта

ЦЕТИЊЕ, 7. Април.

У току 6. априла непријатељ је нападао наше положаје код Горажде и Фоче. У нападу учествовала је пешадија и трајао је од 4 часа изјутра до подне, али је непријатељ одбијен. Са наше стране није било губитака, а непријатељеви губитци су незнатни.

Жртве Варвара

У Главној Државној Болници на Цетињу помрло је до сада 8 рињених жандарма од злочиначког напада аустријског ас-
таплана на Потгорицу.

ПОСЛЕ УПАДА

— Бугарски напади и њихов одјео у француској и англо-саксонској штампи —

Бугари у својој помани-
тости и у својој срди-
ћемоћи постају и чуднова-
ти и комични. Нерочито су
комичи са тог разлога што
раде све ствари које при-
личе мојима или глупим
августа и клоуновима по
цирку лима. Но мало су и
десни асти, највиши. Шта они
мисле са својим учеством
нападима? Да не мисле да
на нас врше неку врсту те-
терисања, да нас заплаше-
и да им ми брже боље и
срвљиво понудимо и одо-
бримо оно што желе? Ако
то мисле, они се љуто ва-
рају. Они још хће да на-
стављају онај систем и свај
специјалитет који су при-
мењивали у Турској Зад-
ови не знају га урка и

И како немају ефектив-

ФЕЛДТОН

Јеротије Комадинић:

ЈЕДАН ХЕРОЈ

Био је диван дан. Сунце високо одсјучило и својим зајесење време врло топло у ћема обасјавало наше ровове. Били смо близу непријатеља и тако је смрт сваки покрет могао видети. Поред мене, иза једне по ње гомите земље, седео је командир са још неким официрима и нешто су разговарали. Командир устаде, позва све официре и подофицире и учија им овако:

— Ко сме отићи непријатељу и дајети му једног живог његовог војника?

Сви су нутали.

— Зар нико то не сме учинити? упита командир.

— Ја смен! јави се један глас.

— Који?

— Пред командира изађе и стаде мирно један наред-

СТРАЖА

СЛОВОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издава сваки дан у 6 ч. преподне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Крвави сукоби у Бечу

БУКУРЕШТ, 8. априла. — Путници који долазе из Бече немају речи да опишу ужасно стање које је завладало у Бечу а и у свима другим градовима монархије. Особито Беч има изглед који улива зебњу. У предграђима подигнуте су чак и барикаде. Преко две хиљаде жандарма чувају двор и куће министара. На свима јавним зградама гзелњене су сјаве са речима: Доле рат ми хоћемо мир, Неуспеси на бојним пољима тако јако утичу на грађанство, да постоји опасност од побуње нарочито у већим местима!

иог дејства и и чина за остварење свога циља све се напослетку своди на једно просто изливавање и манифестиовање срдите немоћи.

И на т. ме ће изливавање и карактеристичном показивању и остати. Ми иксмо Турска, нити смо тако плашљиви и малодушни. У осталом и Бугари су то живо осетили.

А сад још жељимо да покажемо и расветлимо како је тај бугарски метод извршена и ради примјене у најбољој пријатељској француској и енглеској штампи. Показаћемо конкретним примерима:

У лондонском „Тјесму“ на једном месту, ст. ји: „Упад Бугара на српску територију не одговара на уколико неутралитету Бугарске, који је пројамовао г. Радославов на последњој седници. Упад комита бугарских на српску територију још из прошле године, у месецу новембра, остао је некакњен... и саузница не може бити равноправна према непријатељским поступцима против њихових (т. ј. савезничких) пријатеља.“

У француском „Таву“, од речи до речи, стоји: „По следњем нападу (струмички) управљен је против једне железничке пруге која је драгоцен за савезнике, као и за њихове пријатеље...“

Ово мобилисање комите и њихово кретање могло са извести само са званијем бугарске владе. Шеф њихових чета долазе у Софију по заповест и тамо се слабдеју оружјем и мунцијом.

Членовима дипломатског кора у Софији познате су ове припреме, и неколико

дипломата који су утврдили да виде на лицу места ово што се спрема, би и су срећени у томе...

Један напад против Србије нападао ће покрај Србије Грчку и Румунију, као и Тројни Споразум који је готов да подупре своју херцеговачку савезницу. Је ли по требно да се у Софији једном варочитим кораком то и напомене?

Рачунајмо да горњи народи узети из два највећа билајнија и полуслужбена листа, не узимајући у обзир опширно и тачно коментара рише других француских листова, показују довољну обзидљност и пажњу коју републиканске владе указују нападима бугарских четника на нашу територију. И ми не жељимо ништа више, него да се она правилно оцене и да се као последица тога да Бугари једна колективна правична лекција. Кад има да остале рађају ако закона и казне, вељда ће се наћи и за браћу Бугаре. Гека не мисле да су они нека привалегисана разбојничка дружина којој нико ништа, а још мање људски закони, не може:

После заузевања Пшемисла постављено је питање: да ли ће руска војска у Галицији вршити свој главни напад ка западу, у правцу Крњака, илика јулу, у правцу мађарске равнице. Јућешићи бриљантна руски комуника изгледа да је дао на знање, да су наши армици изабрали правац мађарске равнице, преко Карпате. Ако је то доиста њихова одлука она се не сумњавају објашњава стратешким разлогима, од којих се један даје одмах заразити: Немци држе Польску до Пилице. Али, ако је правац према Угарској кориснији, то наје само из стратешких разлога, него и из политичких.

Участи у Угарску то значи парализовати операције које би аустро-угарски г.

вералштаб хтео да предузме против Србије или против Румуније, па у једној чак знатној мери и операције против Италије. То значи обећати ослобођење свима народима које Магарији притискују, потезши од румунске границе па до Ријеке. То значи уништити све вредност концесијама коју Немачка покушава да учини пре о Аустрије. Да се нешто поводило треба још бити и способан и држати у својим рукама.

Пред распадом

— Писање бечких листова —

Даље операције

— у Галицији или у Мађарској.

„Л'Ехо де Пари“ доводи на уводном месту члавак „Рат ослобођења“ од Жана Еберта, у коме се између осталих вели овако:

После заузевања Пшемисла постављено је питање: да ли ће руска војска у Галицији вршити свој главни напад ка западу, у правцу Крњака, илика јулу, у правцу мађарске равнице.

„Рајекспост“ са своје стране, расматрајући такође будућност, изгледа очекује само од неког чуда сојуз монархије:

„Спрема се крваво проЛЕНЕ у Карпатима. У мирно доба Русија има три пута већи војску од наше.

„Фремдеблат“ пише: Није моменат да критикујемо прошlost и да расмотримо шта се је могло урадити. Сада већа мислића на будућност и да искажу све околности које данас захтевају ћутање.

У Карпатима

Буковиц, 8. април.

У аустријском војном кру-

товима овладала је паника,

били на сасвим малој д-

љини, одједном пролома ноћну тишину спрско „ура“ и војници полетеши као лавови на највијатеља. Погоније ручник Тихомир јурије напред са исуканом сабљом и први је улетeo у највијатељски ров. И војници су по примеру свога официра бесно нападали и потисли многобројнијег највијатеља са ових положаја. Овај храбри официр остави један део својих војника ту, и положају, а са другим делом и још неким другим јединицама полете опет на јуриј. Кроз ноћ је одјекивао његов звучни глас: „Напред соколови! Напред браће!

Сложно истерајмо највијатеље из својемиле земље!“ Он је опет јуриј напред и сколио војнике, а ови су га молили да се мало заклони, да не погине, јер неће моћи на један без њега, али је си у даље јуриј сам напред. Војници су полако, један за другим излазили из ровова и у највећој тишини гриљавали се највијатељу. Кад су

пред својим војницима и не престано викао: „Напред браће! Јуриј!“ Али баш пред самим највијатељским ровом паде погоније. Војници, видевши да им је најбољи официр пао, полетеши сложно напред и улетеши у највијатељске ровове да освете своја офцијере.

Сутрадан, када је изграђено сунце, свештеник је опевао једнога од многих хероја, који је пао за чашу и славу отаџбине. Пао је један који је своју отаџбину љубио више него све друго, који је и свој живот дао за своју отаџбину.

„Слава ти, славно пали Тихомире Комадинићу!“ узвикну са сузама у очима командир.

А мало потом земља је покрила и овога хероја, а на месту где је пао стоји само бели крст и поред њега мала војничка коју су запалили захвални војници своме јуначном официјиру.

— Наје, добро сам га везао!

— Па дај га овамо!

— Разумем.

Он изађе и одмах се врати носећи у варују, као мале дете једнога аустријског војника. Он га је био добро везао, па му чак и уста маром запушио, да не би викао.

— Господине капетане, евога га рапортира наредник Комадинић.

— Пози како је леп, па како је паметан као да је сад из луднице изашао!

— Подсмењују се командир блеји мајора Мађару.

— Мађар је само бленуо час у једног час у другог и мислао, слали ће да се ћеја са њим.

— Дедер, Комадинић, испријади нам, како си ухватио овога и овако га лежеши везао, а да они други не примете ништа!

— А где ти је Шваба? — Остави сам га напољу да не би испрљао ров.

— Он ти је побегао!

Ућем унутра са напереним револвером. Један се маша пушке, али га ја претекнем и он паде мртав. Док сам

ја везивао свога наје други је грабија пралику те побегне и ја га не могу стићи него доведох, утраво довукох, само овога.

— Добро, Комадинић, честити ти и предложи јуће за

— Није од то доба прошло

— Није од то доба прошло

— Била је веома хладна ноћ.

Добија се наредба, да се заузму највијатељски ровови и да се даље наступа.

Потпоручник Тихомир Комадинић био је у извидници и, кад се вратио и предао извештај, одмах се кренуло напред. Војници су

Адреса за телеграме:
"СТРАЖА" — БЕОГРАД.
Стан Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 22.
Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Неплаћена се писма не при
мају. — Рукописе се не
 враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

Територијални уступци Италији

БУКУРЕШТ, 9. априла. — Овамо је стигла вест из Берна, да је пре неколико дана немачки кајзер у најстројијем инкогниту посетио цара Фрању Јосифа у Шенбрунском двору, где се задржао пуна два дана, утичући на Фрању Јосифа да пристане на територијалне уступке Италији. У дворским круговима оба двора, говори се да је пут цара Виљема имао успеха. Међутим, на какве је уступке пристао аустријски цар не зна нико, јер сусрету није нико присуствовао.

У служби Владе Илића

— Паре су проговориле —

"У служби издајца
Робијашки гест"

Из Ниша јављају, да је један лиферант, Београђани, успео потплатити један београдски лист који ће га бранити у гнусној афери с опанцима.

Ако је ово истини ми се гнушамо издајничког геста једног српског листа и по забавићемо се његовим лојовим чим ово почне излазити.

Јавно ћемо га осудити и бојкотовати као дружину вуцибатина."

(76. број „Балкана“ од 17. марта ове год.)

„Готово тешко је и представити себи поштеног лиферанта, чак и у редовним приликама; готово не могући је представити себи лиферанта који на би покушао да подвала држави, и који ће би покушао да подмити комисију која прима оно што он лиферише; и врло је тешко представити себи комисију која не би имала по мало сам патија за лиферанал...

„Чини ми се да им се и сад гледа кров прсте по

ред свају ових силних и огорчених протеста које смо подизали ми, новијари, и које непрестано подижемо

Ја сам у једном прошлом

чланку рекао да су лифери

и ако напр. који лиферију хлеб од песка или

опанке од ћапендеља, да

су они сто пута гори злочини

нега она који за време борбе беже из ланца, и

мишљам да ће се цео свет

у овоме сложити са именом! 67. број „Балкана“. Крста Цицварић.

Кад су паре проговориле онда „Балкан“ у броју од 1 априла гуди овако:

„Мафија је напр. била приграбила лиферању веша, али кад им је овај посао покварен (покварила га је сама влада) и кад је нарушбу веша, под повољним условима за државу, примила фабрика г. Владе Илића, дакле једна домаћа установа она је мафија наређала све своје сале да искључи и ову српску установу, па кад г. Илићу не може ништа друго, она пошушава да га доведе у везу с опанчарском афером!

Како се слажу броји дојаси са онима из броја 76, где се тај посао око лифераје опанака назива; гнусна афера са опанцима?

Гнушајте се господо из „Балкана“ издајничког и робијашког геста једног српског листа, који брани лоповљу. Осудите и бојкотујте га као дружину вуцибатина. Тад лист је: „Балкан“. Дакле испуните ваше обећање.

У 77 броју „Балкана“ г. Крста Цицварић, који себе хоће да представи као великородавац памти и ријета од морала пише ово:

„Као новинар ја имам амбиције, и међу мојим амбицијама највећа је ова: да останем поштен.

Новац је међутим описан за новинарско поштење;

новинар који прима новац изгуби моралну снагу и не

може да пише с одушевљењем као што бих ја жељeo увек да пишем.

А у броју 65 „Балкана“ у уводном чланку „Непоткупљавост штампе“ г. Цицварић пише:

„На штампи је међутим да изврши мобилизацију духова, на штампи је да се постара за моралну спрему рата, на штампи је да рат популаризује, и она сву своју функцију мора вршити ве само у очи рата, не го и у току рата, за све време његовог трајања.

Патротизам је прве, најважнија и најуважијија дужност штампе...

„Ето једног лепог примера морала и савесности велике независне штампе и њених представника!“

Као што се види, г. Цицварић је ове редове посветио не у ономе смислу, као што он то попује, већ је писао чланке о по

дужности штампе и т. д. да би у 89 броју „Балкана“, могао да узме у одбрани да је издајаца у гнусној афери са опанцима, како то „Балкан“ вели у 76 броју.

И заиста они у редакцији „Балкана“ мобиласала су духове припремили су терен за напад, оруђе као немачки телодрим од 42 см. и кад је Влада Илић лупио дебелом кесом на сто власника „Балкана“, извршена је одмах демобилизација духова, сконцентрирани су нове контра нападе, противу оних који нападају издајце у гнусној афери са опанцима.

Ни морална снага, на леп пример морала и савесности независне штампе и њених представника, с којима Цицварић паредира тако често ни амбиција за поштевем, на јаук нирода

ово снива. Погледај само, како изгледа пријатна и пријатљива ова шумица! Како су дојтојанствене ове чврсте, ћутљиве телеграфске жице. Оне сживљавају овај изолован предео, Александаре, оне нам причају, како тамо негде, далеко одавде, има још људи... читав цвјет изолован свет. И зар ти не осећаш пријатност, кад ти ветар лагано доноси до уха шум влака који сеближи?

„Свакако... Али како су ти топле руке! То долази отуда што се узбуђујеш, Варја... Шта имамо данас за вечеру?“

Хладну чорбу од кваса и једно печено пиле.. Од једног пилета имамо достојано овоје. А за тебе сам наручила да се донесу из вароши још и сардине и харини у маринату.“

„Ах, ах!“ одјекну из једног вагона. Варја и њен супруг, изашли су да вас дочекају. Ево иш! Варја!.. Варја! Овамо!

Из вагона искочише две девојице и обесипше се Варји око врата. Иза њих се сели: он и његова жена устујују једна корпулентна, пајују гостима своје три собе,

и болесних војника, — ишују се у Раковичку шуму и ту насекли дрва. Али како су се изненадили када је долетео игуман и стао их засипати појединачно речима. Али њиховој је запрешашће било веће када су сазнали, да је г. игуман Сремац.

Сире допустите младим ученицима из Алгера врло велику част, да умоле Ваше Величанство, да изволије пратити нашим младим другарицама из Србије, ученицима од 10 до 13 година изразе осећаја које гајимо за њих, нека Сире Ваше Величанство благоволије пратити уз нашу благо арност наше најдубље поштовање. Група ученица из Мерсије

Лакомб, Алгир.

Маргарита Лопез, 12 година, Елиза Праде, 13 година и још 24 потписа. Дејвојачка школа Мерсије Лакомб.

У име српске деце ми шаљемо најтоплије отпоздравље њиховим милим друговима из племените и храбре Французе.

Са Запада

у Вогезима.

Париз, 7. Априла. — У Епаржу је потпуно одбијен немачки против-напад. У

шуми Мортмар била је пешадиска борба без резултата. У пределу Реневила била је добра жестока артиљерска борба у којој смо били надмоћнији. У Вогезима смо напредовали и нагнали непријатеља да напусти Есенсбрекс, оставивши нам велику количину материјала.

Бијатпчар Гаро, принута да се спусти на јасму код Ингелнустера, 10 километара на северу од Куртеа, заробљен је.

Бомбардовање Ремса.

Париз, 8. Априла. — Немци су бацили на Ремс 50 бомби за произвођење по

жара. У Шампањи и Аргона вођена је артиљерска

борба без учешћа пешадије. Између Мозела и шуме Мортмар, код пута Флире Есеј напредовали смо мало.

У шуми Ле Претр непријатељ, пошто је же

стоко бомбардовао наше положаје, покушао је напад

који је наша артиљерија одмах одбила. Доста живија

наонада и борбе предстраја

вођене су на изици шуме

Пароа 6. априла у вече код Хартмансвайлерфа одбијена је

од пајацом, али смо

другу страну, да би сакрио

од гостјују своје лутато, очајавајуће лице — и рече,

трудећи се да да своме гласу радостан, срдачан тон:

„Добро нам дошли, драги гости! Добро нам дошли!“

Тако су сигурно и наше избеглице дочекивали они

рођаци и познаници из унутрашњости.

Прев. Воранов.

Ратна пошта

Мој брат Сава Јашић редов

2 чете инжињер, полулаталона, последњи пут јавио ми се 1 јануара ове год. од тог доба до данас није се јавио. Молим сваког ко би знао шта о њему да ми јави на адресу: Милану А.

Газикаловићу, капелару Дубровачкој бр. 48 кафане „Служб“ — Београд.

Васа Калушевић — зван

„стриј“, командир митраљеског одељења, који се није јавио од почетка рата, тражи га Валерија са сином и мајком.

М. М. Николић:

КОМИТЕ

А. Чехов:

ИЗЛЕТНИЦИ

На станици једне вадушне бање шетао је млади брачни пар горе доле. Он ју је обухватио руком око струка, а она се пријубила у њега; обое су били врло срећни. Крао разкинуте облаке Лува их по

сматраше напрштеног лица, вероватно је била завидљива и љутила се због свог досадног девичанства, од кога је нико није могао да ослободи. Вајдух у коме се ништа није кретало, био је сасићен мртвим расцеваним липама. Негде у даљини, с ову страну, жлезничке пруге, разлегао се кроз

мрак лавеж паса. „Како је дивно овде, драги Александре, о како је дивно!“ — рече млада жења. „Заиста, могао би човек да верује, као да све

ста између шума и ливада. „Влак долази!“ — викну Варја. „Ко ко величанствено изгледа!“

У даљини се спртаваху три ватрене ока. Шеф станице изађе на пљувачком посту перон. На шинама су се светлуцала овде онде

